

Ärvvsaž vä'ldminister Petteri Orpo, saa'mi ouddooumaž Veikko Feodoroff, šiõgg komissaar. Šiõgg sä'mmla di puk kuvddleei nu'tt tääi'ben pääi'k ä'lnn ko še striim mie'ldd.

Sä'mmlai tuõttvuõtt- da suävâdvuõttkomissio lij ää'n vuállam tää'rkes jáarglõ'kke, ko tøn raportt lij valmštõõvvâm. Mij komissio piijjâm instituutio õlggâp ää'n vä'ldded rapoort tuõðâst; tõt âänn se'st jiännai tää'rkes da määngpeällsaž teâð, koozz tobdstõõttâd. Tøn vuâðald mee'st lij pue'rr ää'n vuârsteen reâugškue'tted aktiivlânji da raajškue'tted suävâdvuõð. Ää'n lij äi'gğ vä'ldded ää'nnma odðnallšem fi'ttjõõzz sää'maa'sšid: vuä'mm toi'mmjemnääl jie teänab ri'jtte.

Tuâjj ij ä'tte puuð tääzz, pe'ce tä'st tõt vä'lddveärlânji eman älgg. Suävâdvuõð oudldõs lij, što rapoort määttaid vää'ldet tuõðâst, što vie'rrvuõðid jie tuejjuku teänab pue'ttiäi'jest o'dðest. Sä'mmlai mušttlem vai'gğes kíõççlâsttmõõžžid älgg še šiõhtlõõttâd äššakuulli ciistâst âännmõõžžin da tuõttšõs naa'lin. Norrum teâð fe'rttai še vuäžžad veiddsânji mie'ldd lää'dd õhttsažkää'dd jee'res taa'zzid. Teâðtää ij suävâdvuõ'tte vuâittu vuállad. Lää'ddjânnam riikkâst lij ää'n tää'rkes va'stteemvuõtt ko'rjreed mõõnnâm vie'rrvuõðid di hâiddad sää'maa'sšid pue'ttiäi'jest pue'rben rapoort tåimme'tkkõõzzi veäkka, tøn se'st ää'nnem tiõttu vuâððõvee'l. Tât kuuitâg kai'bbai viõusâs täätt da čõnnõõttmõõžž, peällõkraaji rââst da vaalpõõ'ji pâ'jjel.

Seämmast fe'rttai še mu'stted, što tuõttvuõtt- da suävâdvuõttkomissio piijmmõš ij leäkku mi'jjid rämm ni vuäitt, mâ'te ouu'dab saaggjää'dteei Tiina Sanila-Aikio ääi'jstes tuõði. Komissio vuâððummuš lij leämmaž pukin mââimõs vaajtõsmäinn tøn mânŋa, ko ääi'jab kíççlõddmõõžž ko'rjreed vue'jj jie leäkku o'nnstam.

Lij-i vääžnai, što ää'n e'tkkuum tååimaid ää'ljet viikkâd čõõð nu'tt äššakuulli tää'rkesvuõðin ko še sä'mmlai vuæssadvuõð da na'ddjõõzz ainsmää'ttee'l. Leä'p-i e'tkkääm toimupiijjmõõžž vääras pääðmekaniism, mâ'st mie'ldd le'ččim mij puk komissio piijjâm instituutio, da mâ'st le'čče äššakuulli resuurs da tåimmvä'ldd. Ää'n vuâððuum parlamentaarlaž tuâjj-joukk lij aainâs riik'kke taarblaž da va'sttad riikkvaaldâšm taarbid, leäša tõt ij õhttu ri'jtte: tuâjast ä'lğge sä'mmlai jiõnn da sä'mmlai taarb jáâ'tted ravvsânji mie'ldd.

Tuäivvap še, što parlamentaarlaž tuâjj-joukk šiõhttlâât sä'mmlai mušttlem aa'sšid äššakuulli ciistâst âännmõõžžin. Määngid sä'mmlaid mõõnnâm aai'jin mušttlummuš lij ää'vääm vuä'mm traumaid.

Mij e'tkkeem komissio piijjâm instituutioi toimupiijjâmjoukk ta'rje'çi na'ddjõõzzlaž areena sagstõõllâd da ooccâd õhttsaž täätt. Na'ddjõõzz da suävâdvuõð raajmmõ'sše o'dinakai vuei'tlvaž čuâggas lij nõkam, mâ'st sä'mmla lie prosee'ssest pottsânji mie'ldd, tää'ssverddsaž õhttsažtuâjjkuei'mmen.

Komissio tuâj vue'ssen leät õlmstâttam määngid šiõgg pääðçiõlgtõõzzid, kook lie vue'zzsteez pohttam teâð sä'mmlaid tää'rkes aa'sšin. Spä'sseb pukid čiõlgtõõzzi tuejee'jid! Mänggan ääi'jben uu'ccab vuâmmšõ'sse pääccam ää'sšest leät čiõlgtõõzzi veäkka ää'n vuäžžam lâä'ssteâdaid, le'be joba kuullâm tõin vuõss vuâra.

Toimmupiijjâme'tkkõõzzin lie mi'jjid pukid jiännai tobdstõõttâmnallšem ää'sš. Lij kuuitâg vääžnai, što ä'lğgep já'ttlânji toimmu. Määng tååim kai'bbje jäänab valmštõõllmõõžž: lij

ouddmiârkkân äi'ğğ mââimôsân kaunnâd čâuddmōōžžid sâ'mmlai mädđ- da
čää'ccvuōiggâdвуōđi teâuddmō'sše. Seämmast määng tää'rķes tääim lie še hiâlpben
oou'deemnalla. Ouddmiârkkân puki kooum Lää'ddjânnmest mainstum jie'lli sâä'mķiōl peä'lnn
lij vääžnai, što sâä'mpäärna vuäi'tte mätt'tōōttâd sâä'mķiōl juō'ķķâ'rnn jânnmest.

Haa'lääm spä'ssbōōššâd tăn seämmast pukid tuâj ooudâst tăn räjja. Spä'ssbōōžžam
vâ'lddminister Petteri Orpo da ouddooumaž Veikko Feodorooff, di teâđast puk komissaarid da
komissio piisarkââ'dd tăn jōnn tuâj ooudâst. Spä'sseb Sipilä da Rinne-Marin halltōōzzid, kook
alttee tuâj mijvui'm, di riikksuâvtōōzz kanslia ve'rğğkâdda. Lââ'ssen haa'lääm veâl vääimstan
spä'ssbōōššâd sâä'm psykososiaal'laž tuärj juâggas Uuj, koon tuâjj lij leämmaž tăn lo'sses
prosee'ss ääi'j nu'tt ärvvsaž, što tōn ij vuei't ni metteed.

Uuj vuâđđummuž vuäitt-i ââ'nned samai šiōgg ouddmiârkkân mij o'nnstam tääimain. Uuj
puä'det taarbšed še pue'ttiäâi'jest tōn diōtt, ko määngi čuō'cci aa'sši ķiōtt'tōōllmōš lij ââ'n
eman alttuum. Uuj toi'mmjummuž staaneem lij-i pue'tti läu'ķķen tää'rķmōs tuâjj.

Looppâst haa'lääm veâl pu'htted ou'dde tōid muu pukin tää'rķmōs spä'ssbid: jōnn spä'sseb
sâ'mmlaid, što leä'ped vuâlggam mie'ldd tuōjju: jiijjâz ķiōččlâsttmōōžžin muštlee'l, kriittlaž
maacctōōzz še uu'dee'l le'be tuâj muđoi seu'rrjee'l da tuärjee'l. Ķiōččlâsttmōōžžin
mušttlummuš lij aainâs leämmaž oummuid lossâd. Tâin tuōđštōōzzin lij kuuitâg samai jōnn
ärvv mi'jjid ôhttan Sâä'm meeran. Jeä'p puä'd vâjldâ'tted tōn, mii mij meeru lij tuejjuum da mii
lij šōddâm. Tuōttvuōtt- da suâvâdvuōttkomissio tuâjj lij tuejjääm kuâstjee'jen mij historia da
ânn'jōžvuōđ, da leä'p tōn mie'ldd mättjam fi'ttjed pue'rben jiijjân, ôutstōssân di meeran.

Tie'ttep, mōōn jōnn läu'ķķ mânggsid lij leämmaž mušttled ķiōččlâsttmōōžžineez, da fi'ttjep,
što puk jie leäkku tōōzz haa'lääm ä'lğğed. Tuäivam-i, što tăn tuâj vuâđald mee'st lij ôōutâst
siōmmna hiâlpab tăn sagstōōllmōōžž še juä'tķķed. Tijtää tät tuâjj ij le'čče leämmaž vuei'tlvaž.

Mij puki tuâjjan lij-i ââ'n ainsmâ'tted, što leä'p leämmaž tăn na'ddjōōzz ärvvsa. Spä'sseb.